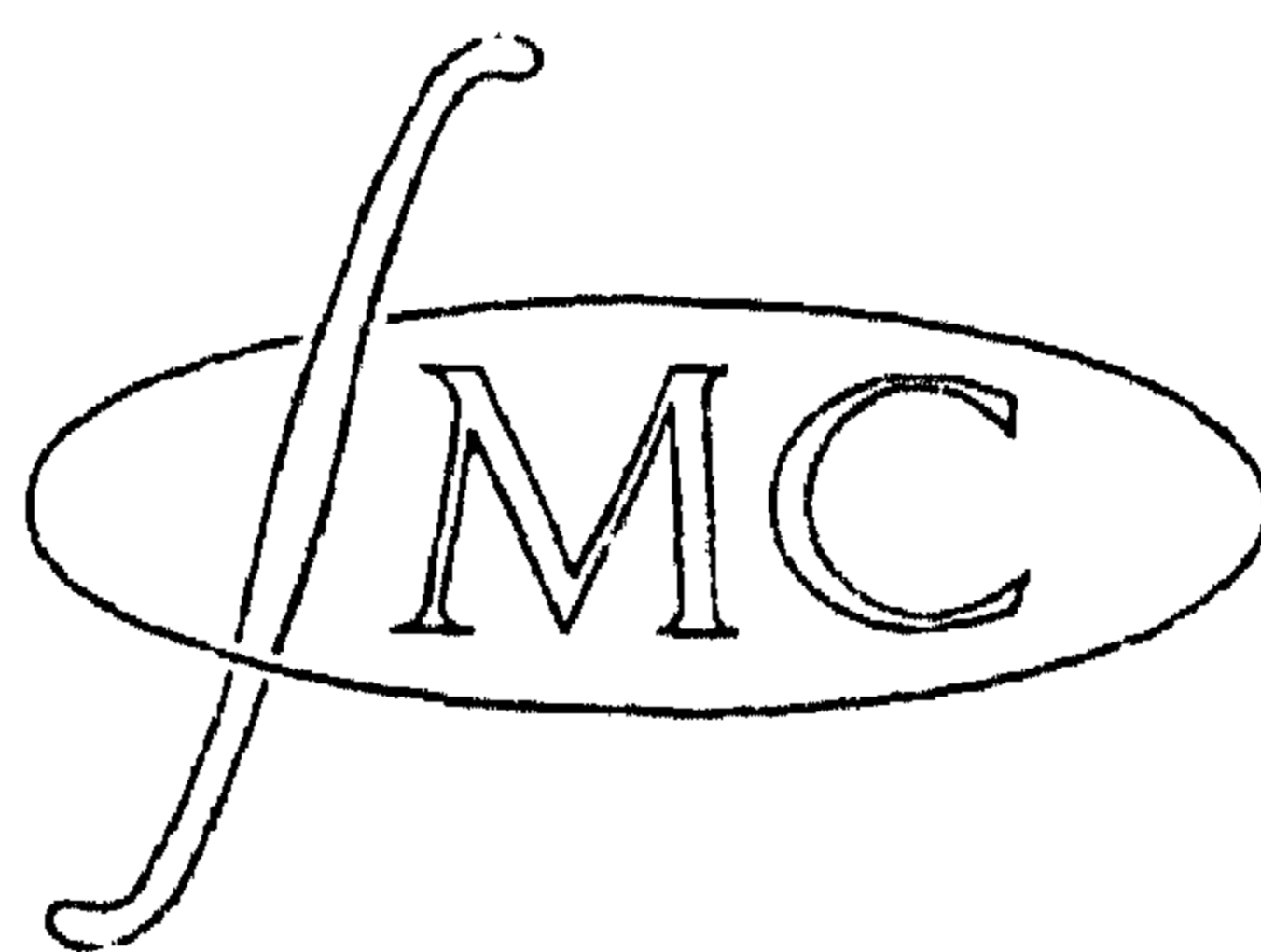
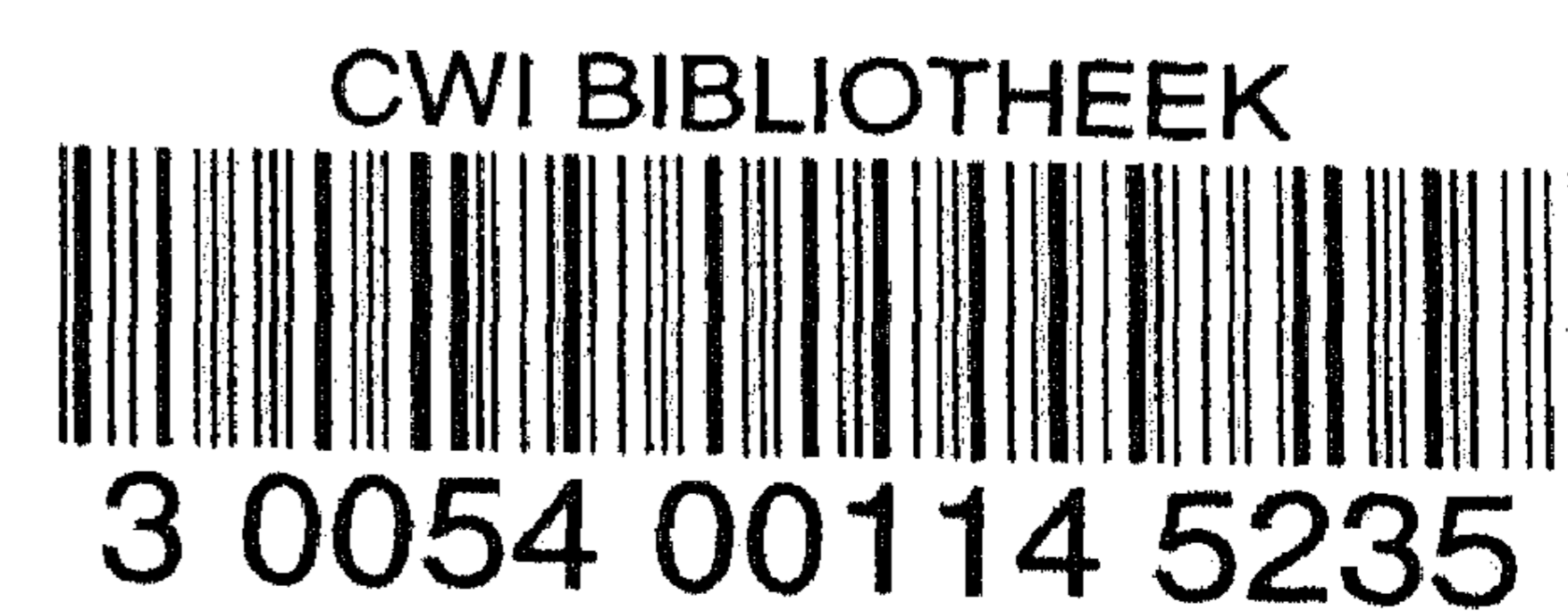

STICHTING
MATHEMATISCH CENTRUM
2e BOERHAAVESTRAAT 49
AMSTERDAM

TRANSCRIPTIE VAN RUSSISCH

Oktober 1963

Transcriptie van Russisch

Aanbevolen wordt bij de transcriptie van Russische titels en eigennamen zoveel mogelijk gebruik te maken van een symbool - symbool transliteratie waarbij de Russische symbolen in Latijns schrift worden weergegeven met de in de Engelse taal voorkomende klankwaarde. Men heeft hierbij de keuze uit twee systemen (zie ^{bijv.} bijv. I). Bij het eerste systeem zijn diakritische tekens nagenoeg afwezig maar worden enkele Russische letters door combinaties van twee (of meer) Latijnse letters weergegeven. Dit systeem wordt, soms met kleine afwijkingen, zeer algemeen in de Engelse literatuur gebruikt. De aldus geschreven eigennamen zijn gemakkelijk herkenbaar (bijv. Chebyshev). Het tweede systeem is een bij de bibliotheken internationaal overeengekomen notatie waarbij, op enkele uitzonderingen na, een Russisch symbool met een Latijnse letter, al of niet voorzien van een diakritisch teken, correspondeert. Dit systeem wordt ook in de "A.M.S. translations" toegepast, zij het ook weer met enkele geringe afwijkingen. Een nadeel is de geringere herkenbaarheid van eigennamen (bijv. Čebyšev).

Aangezien deze systemen niet fonetisch zijn, dient op de uitspraakregels van het Russisch gelet te worden.

In het volgende overzicht worden de voornaamste regels van de uitspraak der Russische letters (en enkele woorden) gegeven. De klankwaarde wordt zoveel mogelijk aangegeven m.b.v. Engelse woorden.

a	<u>a</u> rt
б	<u>b</u> ad
в	<u>v</u> an ; aan eind lettergreep: of <u>f</u>
г	<u>g</u> et
д	<u>d</u> ead
е	<u>y</u> et

e - met klemtoon: jè, aan eind woord, of voor een harde medeklinker

jé, voor een zachte medeklinker

e - zonder klemtoon: je-ji

ë	<u>y</u> onder
ж	meas <u>u</u> re (Frans: <u>j</u> ournal)
з	<u>z</u> et
ш	ste <u>el</u>
щ	to <u>y</u>
к	<u>k</u> irk
ж	we <u>ll</u>

М	<u>am</u>
К	pa <u>n</u>
О	<u>orphan</u> (beklemtoonde o) mo <u>th</u> er (niet-beklemtoonde o)

een niet-beklemtoonde o, staande voor een beklemtoonde klinker wordt uitgesproken als a;
een niet-beklemtoonde o, staande achter een beklemtoonde klinker wordt uitgesproken als klankloze o.

П	<u>pat</u>
Р	<u>error</u>
С	le <u>ss</u>
Т	<u>tap</u>
У	go <u>ose</u>
Ф	<u>effect</u>
Х	nederlands: k <u>ach</u> el
Ц	<u>tsetse</u>
Ч	<u>chap</u>
Ш	<u>sharp</u>
Щ	<u>cash-cheque</u>
Ы	<u>till</u> (een klank, die ligt tussen u en i)
Ь	verzacht de voorafgaande medeklinker
Э	<u>set</u>
Ю	<u>you</u>
Я	<u>yard</u>

In lijst II is bij wijze van voorbeeld van de namen van een aantal Russische wiskundigen de transcriptie weergegeven.

In lijst III is van de namen van een aantal niet-Russische wiskundigen de transcriptie van de (fonetische) Russische schrijfwijze weergegeven. Men lette op de afwezigheid van de letter h in het Russische alfabet: Hopf wordt Khopf.

lijst I

	aanbevolen notatie	internationale bibliotheek notatie
а	a	a
б	b	b
в	v	v
г	g	g
д	d	d
е	e	e
ё 1)	ë	ë
ж	zh	ž
з	z	z
и	i	i
й	j	j 2)
к	k	k
л	l	l
м	m	m
н	n	n
о	o	o
п	p	p
р	r	r
с	s	s
т	t	t
у	u	u
ф	f	f
х	kh	h
ц	ts	c
ч	ch	č
ш	sh	š
щ	shch	šč
ы	y	y
ь	'	'
э	è	è 3)
ю	ju	ju 4)
я	ja	ja 5)

1) In de Russische tekst wordt de trema vaak weggelaten

2) Vroeger ^уi

3) Soms ^еe

4) Vroeger yu

5) Vroeger ya

lijst II-1

Adjan	Kochin	Pinsker
Aleksandrov	Kostjuchenko	Plesner
Akhiezer	Kostrikin	Pogorelov
Arkhangel'skij	Krasnosel'skij	Polubarinova-Kochina
Bernshtejn	Krejn	Ponomarev
Bitsadze	Krylov	Pontrjagin
Berezin	Kudrjavnsev	Postnikov
Bogoljubov	Kuz'min	Privalov
Brodskij	Kupradze	Prokhorov
Vajnberg	Kurosh	Pjatetskij-Shapiro
Vajnshtejn	Lavrent'ev	Rajkov
Val'fish	Ladyzhenskaja	Rashevskij
Vekua	Leont'ev	Rozhdestvenskij
Vilenkin	Levin	Rozenfel'd
Vinogradov	Levitán	Rokhlin
Vishik	Livshits (M.S., A.Kh.)	Samarskij
Vulikh	Lidskij	Sapogov
Gagaev	Linnik	Saul'ev
Gantmakher	Lifshits (I.M.)	Sveshnikov
Gakhov	Lobachevskij	Sedov
Gel'fand	Luzin	Sigalov
Gel'fond	Lur'e	Sidorov
Glazman	Ljubarskij	Sinaj
Glushkov	Ljusternik	Skljarenko
Gnedenko	Ljapunov	Skorokhod
Goncharov	Ljapin	Smirnov
Gokhberg	Mal'tsev	Sobolev
Gradshtejn	Malyshev	Sretenskij
Græev	Markov	Timan
Demidovich	Markushevich	Tikhonov
Dzhrbashjan	Maslov	Tolstov
Dobrushin	Mergeljan	Uryson
Dynkin	Mikeladze	Faddeev
Egorov	Mitropol'skij	Faddeeva
Erokhin	Mikhlin	Fikhtengel'ts
Efimov	Mishchenko	Fok
Efremovich	Minlos	Fomin
Zhitomirskij	Muskhelishvili	Frankl'
Zhelobenko	Myshkis	Fuks (B.A.)
Zolotarëv	Najmark	Khvedelidze
Ivanov	Natanson	Khinchin
Kagan	Nemytskij	Chaplygin
Kalashnikov	Nikol'skij	Chebotarëv
Kantorovich	Novikov	Chebyshëv
Keldysh	Olejnik	Chudakov
Kolmogorov	Ostrogradskij	Shapiro
Koshljakov	Panov	Shafarevich
Kibel'	Parasjuk	Shilov
Kirillov	Persidskij	Shirokov
	Petrov	Shmul'jan
	Petrovskij	

lijst II-2

Shnirel'man
Shura-Bura

Èjdel'man
Èl'sgol'ts

Jushkevich

Jablonskij
Jaglom

Lijst III

Zhak Adamar	Jacques Hadamard
Ajns	Ince
Birkgof	Birkhoff
Bol'tsano	Bolzano
Bor	Bohr
Varing	Waring
G. Vejl'	H. Weyl
Galua	Galois
Gejting	Heyting
Gel'der	Hölder
Gëdel'	Gödel
Gil'bert	Hilbert
Gjujgens	Huygens
Gol'dbakh	Goldbach
Gol'dshtejn	Goldstein
Grin	Green
Gurevi ch	Hurewicz
Dirikhle	Dirichlet
Iensen	Jensen
Këli	Cayley
Kertiss	Curtiss
Koshi	Cauchy
S. Lefshets	S. Lefschetz
Zh. Lerej	J. Leray
Li	Lie
Dzh. Littl'vud	J. Littlewood
Monzh	Monge
Neter	Noether
N'juton	Newton
Anri Puankare	Henri Poincaré
Puasson	Poisson
Sege	Szegö
D.L. Sindzh	J.L. Synge
D.Dzh. Strojck	D.J. Struik
Tëjlor	Taylor
Uittaker	Whittaker
Uolsh	Walsh
Fur'e	Fourier
È. Khill	E. Hille
Khopf	Hopf
Shur	Schur
Èjler	Euler
Èrmit	Hermite
Èrdesh	Erdős